

Representasjon i Oslofjordrådet for Helhetlig plan for Oslofjorden

Forslag til vedtak:

1. Styret gir sin tilslutning til at Osloregionen takker ja til invitasjon om å delta i Oslofjordrådet.
2. Styret oppnevner fem ordførere som Osloregionens representanter i Oslofjordrådet, slik det fremkommer av saksfremlegget.

Saksfremstilling:

Om Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv

Saksfremstillingen nedenfor er hentet fra [tiltaksplanen som er tilgjengelig her](#).

Den 30. mars 2021 la klima- og miljøministeren fram *Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv*. Målet er at fjorden skal oppnå god miljøtilstand, at viktige naturverdier skal restaureres, at et aktivt friluftsliv skal fremmes og at naturmangfoldet i fjorden skal ivaretas. Å nå disse målene forutsetter en samordnet bruk av virkningsfulle tiltak mot de viktigste påvirkningene på en helhetlig miljøtilstand, inkludert naturmangfold, friluftslivet, kulturminner og kulturmiljø i Oslofjorden.

I innledningen til tiltaksplanen beskrives Oslofjorden som en av Norges mest artsrike fjorder, men det står mange steder dårlig til med miljøet, og allmennhetens tilgang til strandsonen er også sterkt begrenset. Det bor 1,6 millioner mennesker langs Oslofjorden. Det er forventet en befolkningsøkning til 2 millioner mennesker i Oslofjordområdet i 2050, og presset på både fjorden og strandområder vil øke som et resultat av dette.

Tilstanden for livet i Oslofjorden er svært alvorlig. Store deler av Oslofjorden har moderat økologisk miljøtilstand og dårlig kjemisk miljøtilstand etter vannforskriftens kvalitets-elementer. Torskebestanden er på et historisk lavt nivå og er i tilbakegang. Tareskog og ålegrasenger der fisk og annet liv vokser opp er også i tilbakegang. I mange poller og bukter er oksygenivået i bunnvannet så lavt at alt liv dør ut. Miljøgifter gjør at fisk og skalldyr fra deler av fjorden ikke bør spises. Marin forsøpling og mikroplast har negative konsekvenser for dyrelivet, og forsøpling forringer verdien av naturopplevelsen fjorden kan gi. Den siste tiden har det dukket opp store mengder døde ærfugl i Ytre Oslofjord. Sett i sammenheng med alle de andre miljøutfordringene i fjorden er situasjonen for hele økosystemet alvorlig.

Tiltaksplanen inneholder 65 tiltak fordelt på ulike innsatsområder:

- Innsatsområde 1: Redusere utslipp fra kommunalt avløp og avløp i spredt bebyggelse
- Innsatsområde 2: Redusere arealavrenning fra jordbruk
- Innsatsområde 3: Redusere tilførsler av miljøgifter og marin forsøpling
- Innsatsområde 4: Ivareta sårbare arter, utvalgte naturtyper og kulturminner
- Innsatsområde 5: Restaurering av naturverdier
- Innsatsområde 6: Tiltak for å fremme et aktivt friluftsliv
- Innsatsområde 7: Tverrgående tiltak for en helhetlig forvaltning av Oslofjorden

Klima- og miljødepartementet presenterte tiltaksplanen i møte i Osloregionens faggruppe for klima og miljø den 26. mai. I møtet inviterte også representanten fra KLD ordførere fra Osloregionen til å delta i Oslofjordrådet. Etter møtet 26. mai er det avklart at Osloregionen kan oppnevne 5-10 representanter.

Etablering av Oslofjordrådet er et av tiltakene under innsatsområde 7, og har oppstartsmøte den 24. august, kl 10-13. Oslofjordrådet vil ha ett årlig møte. I tiltaksplanens punkt 2.3.3. er følgende beskrevet om Oslofjordrådet:

Gjennomføring av denne tiltaksplanen er viktig for å få en ren og rik Oslofjord og med muligheter til å utøve et aktivt og bærekraftig friluftsliv. For å sikre god lokal- og regionalpolitisk forankring og framdrift, skal Oslofjordrådet etableres. Dette skal være en samordningsarena der ordførere fylkesordførere, klima- og miljøministeren og andre berørte statsråder møtes hvert år for status oppdatering, erfaringsutveksling og for å sikre oppfølging og framdrift av de ulike tiltakene.

For å få en oversikt over status for gjennomføring av tiltak, vil også Klima- og miljødepartementet gi Miljødirektoratet i oppdrag hvert annet år, fram til 2026 i første omgang, å rapportere om status for gjennomføring av tiltakene. Det forutsettes at de ansvarlige for gjennomføring av tiltakene gir nødvendige innspill til rapporteringen. Dersom tiltak ikke gjennomføres som planlagt, vil Miljødirektoratet og Klima- og miljødepartementet vurdere hvordan det bør følges opp for å sikre gjennomføring av tiltaket. Ved behov kan også enkelte problemstillinger løftes inn i Oslofjordrådet for avklaring. Hvis flere tiltak ikke er gjennomført innen 2026, vil det vurderes om planen bør forlenges.

TILTAK: Etablere et Oslofjordråd som skal følge opp den helhetlige forvaltningen av Oslofjorden. Rådet skal ledes av klima- og miljøministeren, og bestå av berørte ordførere og fylkesordførere

Sekretariatets vurdering

Med henvisning til tiltaksplanen og faggrunnlag fra blant annet Miljødirektoratet er det konstatert at tilstanden i Oslofjorden er alvorlig. Tiltakene som må iverksettes berører store deler av Osloregionen. Medlemmene i Osloregionen har ulik tilknytning til Oslofjorden, enten som kystkommune eller innlandskommune med vassdrag som drenerer til Oslofjorden. Kommunene har en viktig rolle og et ansvar for gjennomføring av flere av tiltakene.

Sekretariatet vurderer det som positivt om Osloregionen er representert i Oslofjordrådet. Gjennom sin deltakelse vil Osloregionens representanter bidra til helhetlig oppfølging av tiltaksplanen, som igjen kan bidra til nå mål om en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv. Osloregionens sekretariat med støtte fra faggruppe for klima og miljø, vil bistå representantene til Oslofjordrådet med saksforberedelser, før møter i Oslofjordrådet.

Osloregionen som interkommunalt politisk råd har ikke en formell rolle i oppfølging av planen, men vil være en aktør som bidrar til å formidle informasjon og erfaringsutvikling mellom kommunene og andre interessenter.

Sekretariatet foreslår at styret oppnevner 5 personer til Oslofjordrådet som representerer ulike deler av Osloregionen. Ordførere fra flere kystkommuner foreslås oppnevnt, da de representerer ulike deler av Oslofjorden. Videre foreslås Hamarregionen representert, både som representant for innlandskommune, men også for mulig synergier for nødvendige tiltak for bedring av miljøtilstanden i Mjøsa. Lillestrøm kommune foreslås også representert, der vassdrag som Glomma, Nitelva og Øyeren går gjennom kommunen.

Sekretariatet foreslår at følgende ordførere forespørres og oppnevnes dersom disse bekrefter sin deltakelse:

- Einar Busterud, Hamar kommune
- Jørgen Vik, Lillestrøm kommune
- Truls Wickholm, Nesodden kommune.
- Are Karlsen, Horten kommune
- Mona Vauger, Hvaler kommune

Behandling i administrative grupper

Sak om oppnevning av representanter ble drøftet i Osloregionens faggruppe for klima og miljø den 26. mai og administrative koordineringsgruppe den 1. juni. Det var støtte i møtene til en bred representasjon fra Osloregionen.